

18. september 2025

Landzonetilladelse til etablering af en sø, Viborgvej 50, 8766 Nørre Snede

Ikast-Brande Kommune har behandlet din ansøgning om etablering af en sø på matr.nr. 1AE, Nørhoved By, Nr. Snede, beliggende Viborgvej 50, 8766 Nørre Snede, se kortudsnit 1 herunder.

Kortudsnit 1 viser søens placering, størrelse og udformning

Etablering af en sø i landzone kræver som udgangspunkt en landzonetilladelse, i henhold til *planloven*¹.

Ikast-Brande Kommune giver hermed landzonetilladelse til det ansøgte, i henhold til *planlovens* § 35, stk. 1.

Landzonetilladelsen må først udnyttes efter klagefristens udløb. En eventuel klage har opsættende virkning på udnyttelsen, medmindre Planklagenævnet bestemmer andet, jævnfør *planlovens* § 60 a.

Landzonetilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden fem år efter, jævnfør *planlovens* § 56, stk. 2.

Miljø og Byggeri
Sjællandsgade 6
7430 Ikast
Tlf.: 99603390

Sagsbehandler:
Line Aagaard
E-mail:
natur@ikast-brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603390
Sagsnr.:
01.03.03-P19-73-25

¹ Lovbekendtgørelse nr. 572 29. maj 2024 af lov om planlægning.

Landzonetilladelsen fritager generelt ikke for at indhente eventuelle dispensationer, tilladelser, godkendelser eller andet efter anden lovgivning – eksempelvis efter bestemmelserne i *museumsloven*² om fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde.

Bemærk – søens fremtidige status

Et naturligt plante- og dyreliv vil normalt indfinde sig i søen i løbet af et par år. Herefter vil søen automatisk være omfattet af § 3 i *naturbeskyttelsesloven*³. Ændringer i tilstanden (udvidelse, oprensning, opfyldning, udsætning af fisk, krebs, ænder m.v.) må da ikke ske uden dispensation fra Ikast-Brande Kommune. Der kan som udgangspunkt kun gives dispensation til tiltag, der forbedrer naturtilstanden og understøtter søen som naturtype.

Betingelser

- Opgravet materiale skal fjernes og udspredes på arealer, der ikke er beskyttet efter § 3 i *naturbeskyttelsesloven*, i et lag på højst 30 cm, således at der ikke fremkommer volde eller lignende.
- Museum Midtjylland kontaktes på telefon 96 26 19 00 inden arbejdet sættes i gang, og at gravearbejdet straks indstilles, hvis der under gravearbejdet stødes på jordfaste fortidsminder.
- Søen skal tilpasses det omgivende terræn, og der må ikke etableres vold omkring søen

Projektet

Ansøger ønsker at etablere en sø på ca. 2.350 m² på matrikel 1ae, Nørhoved By, Nr. Snede, beliggende ved Viborgvej 50, Nørre Snede. Søen vil få en varieret dybde med en dyb del i midten på op til 2 m samt lavere områder på 30-40 cm dybde for at tilgodese både padder, insekter og fugle.

Området, hvor søen ønskes etableret, har tidligere været anvendt til dyrkning af energipil og fremstår i dag som en mark med næringselskende vegetation. I området findes rester af tidligere dræn samt en tidligere drænsamlebrønd, der ikke længere er funktionsdygtig.

Der etableres tilløb fra de dræn, som tidligere løb til samlebrønden, samt et overløb til den eksisterende drængrøft mod øst for at sikre stabil vandstand og for ikke at påvirke marken mod vest. Der planlægges ingen udsætning af fisk, og arealet omkring søen ønskes holdt åbent med slåning, men uden gødskning og sprøjtning, så området kan udvikle sig naturligt og fremme biodiversiteten. Der opsættes ikke hegn omkring søen.

² Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af *museumsloven* (med senere ændringer).

³ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 af lov om naturbeskyttelse.

Syd for søen står enkelte løvtræer, og øst for søen findes en mindre gruppe nåletræer – begge ønskes bevaret. Der planlægges ikke yderligere beplantning, men området forventes at udvikle sig naturligt over tid.

Begrundelse

Ikast-Brande Kommune begrundes sin afgørelse om landzonetilladelse med følgende vurderinger:

Nabobeboelser

Søen skal ligge ca. 340 meter nordøst for nærmeste nabobeboelse (Viborgvej 93, 8766 Nørre Snede). Ikast-Brande Kommune vurderer, at søen ikke umiddelbart vil være synlig fra de nærmeste nabobeboelser, da den er delvist afskærmet af beplantning og områdets landskabsformer.

Kommunen skal skriftligt orientere naboer om det ansøgte, inden der kan gives landzonetilladelse, jævnfør *planlovens* § 35, stk. 4 og 5, med mindre det ansøgte efter kommunens skøn er af underordnet betydning for naboerne. Naboer er defineret som ejere og brugere af de ejendomme, der grænser op til (har fælles skel med) den ejendom, hvor der søges om landzonetilladelse til. Derudover gælder de almindelige partshøringsregler i henhold til *forvaltningsloven*⁴.

Ikast-Brande Kommune skønner på baggrund af det oplyste og ovenstående, at den ansøgte sø er af underordnet betydning for naboerne, samt at ikke andre end ansøger/ejer har partsstatus i sagen.

Natur

Det nærmeste registrerede naturareal, som er beskyttet efter § 3 i *naturbeskyttelsesloven*⁵, er en fersk eng, der ligger ca. 120 meter nordøst for søen. Søen vurderes ikke at påvirke det nærmest beliggende § 3-beskyttede naturareal, fordi drænvandet for nuværende løber i den gennemløbende drængrøft og fortsat vil gøre det.

Det nærmeste Natura 2000-område (internationale naturbeskyttelsesområde) er habitatområdenummer H49 – Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård skov – og Fuglebeskyttelsesområde F34 – Skovområde syd for Silkeborg – som ligger ca. 1,2 km nordøst for søen.

Der er en relativ stor afstand fra søen til Natura 2000-området. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at projektet ikke i sig selv - eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke Natura 2000-området samt naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget væsentligt.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 af *forvaltningsloven*.

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af *lov om naturbeskyttelse* (med senere ændringer).

Ikast-Brande Kommune vurderer, at stedet, hvor søen bliver etableret, ikke er et egnet levested, yngle- og rasteområde for fuglearterne på fuglebeskyttelsesområdets udregningsgrundlag. Ikast-Brande Kommune vurderer, at søen udelukkende vil have en lokal påvirkning, og ikke i sig selv – eller i forbindelse med andre planer og projekter – væsentlig vil påvirke levesteder, yngle- og rasteområder for fuglearterne på udpegningsgrundlaget.

Af bilag IV til *EF-habitatdirektivet*⁶ fra 1992 fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der må derfor ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder.

Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) har undersøgt forekomsten af bilag IV-arter i Danmark i et kvadratnet på 10 km x 10 km – i hvert kvadrat registreres tilstedeværelse eller fravær af arten.

I det kvadratnet, som omfatter det ansøgte, er der registreret forekomst af følgende bilag IV-arter: brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og ulv.

I kraft af søens relativt beskedne størrelse samt dens placering på et tidligere dyrket areal, der har været anvendt til energipil og fortsat er præget af næringselskende vegetation, vurderer Ikast-Brande Kommune, at etableringen ikke vil påvirke bilag IV-arter negativt.

Sammenfattende vurderer Ikast-Brande Kommune, at etableringen af søen ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de plantearter, som er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra b).

Bygge- og beskyttelseslinjer samt beskyttede sten- og jorddiger

Ejendommen ligger ikke indenfor nogen relevante bygge- og beskyttelseslinjer. Der er heller ikke registreret beskyttede sten- og jorddiger⁷ på stedet.

Kommuneplanudpegninger

Det ansøgte ligger i et område, som er udpeget som et særligt værdifuldt landbrugsområde i kommuneplanen (2021 – 2033).

⁶ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer).

⁷ Et sten- eller jorddige, som er beskyttet jævnfør § 19a i museumsloven (Lovbekendtgørelse nr. 473 af 8. april 2014 af lov om museumslov (med senere ændringer)).

De udpegede områder skal, som hovedregel, anvendes til jordbrugsformål. Udlæg af særlig værdifulde landbrugsområder til anden anvendelse end dyrknings- eller naturformål skal begrænses til et minimum, jævnfør kommuneplanens retningslinjer for særlige værdifulde landbrugsområder.

Endelig ligger ejendommen, hvor søen etableres, i et område, som i kommuneplanen er udpeget som havende geologiske bevaringsværdier – Søhøjlandet. Jævnfør retningslinjerne i kommuneplanen, skal de geologiske værdier i Ikast-Brande Kommune bevares, og de skal være synlige i landskabet. Byggeri, gravning, anlægsarbejde, tekniske anlæg, beplantning og lignende, der slører de karakteristiske overgange og træk i landskabet, skal undgås, med mindre det tilsidesætter andre hensyn og beskyttelser. Kun i ubetydeligt omfang kan der etableres anlæg af disse områder, og kun i det omfang, at det ikke tilsidesætter interesserne i at beskytte disse geologiske værdier.

Der er tale om en mindre sø der er indpasset i landskabet og som derfor ikke vil derfor sløre de geologiske landskabsformer væsentligt. Ikast-Brande Kommune vurderer, at oplevelsen af de geologiske træk (udpegningerne) ikke vil blive forringet.

Stedet, hvor søen etableres, ligger uden for lokalplaner, fredskov, diverse fredninger, gas- og el-transmissionsnet, samt uden for områder, der i Kommuneplan 2021-2033 for Ikast-Brande Kommune er omfattet af kommuneplanrammer og/eller udpeget som, bevaringsværdige landskaber, større sammenhængende landskaber, kirkeomgivelser, værdifulde kulturmiljøer, kulturhistoriske bevaringsværdier, råstofinteresse- og graveområder og fremtidig natur.

Samlet vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet, at det ønskede projekt ikke vil påvirke naboer, landskab eller natur negativt, da projektet er en mindre sø som tilpasses naturligt til landskabet og ikke være til gene for naboer.

Offentliggørelse

Afgørelsen om landzonetilladelse er truffet tirsdag den 18. september 2025 og bliver offentliggjort på kommunens hjemmeside <https://ikast-brande.dk/offentliggørelser-og-hoeringer>, 19. september 2025.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Planklagenævnet. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen – det vil sige klagen skal indgives **senest tirsdag den 17. oktober 2024**.

Følgende kan klage:

Ansøger, ministeren for byer og landdistrikter og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder en nationalparkfond oprettet efter

lov om nationalparker⁸. Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, er også klageberettigede, hvis foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og hvis den repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Du logger på Klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Planklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan de se på nævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

En klage har opsættende virkning på tilladelsen, med mindre Planklagenævnet bestemmer andet (i særlige tilfælde). Tilladelsen må således ikke udnyttes før klagefristens udløb.

Ifølge § 62 i *planloven* kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden seks måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort.

Med venlig hilsen

Line Aagaard
Landbrug og Landzone

Vedlagt:

Gode råd til etablering af en ny sø

Kopi sendt til:

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 685 af 26. maj 2023 af lov om nationalparker.

Ejer og medejer

Danmarks Naturfredningsforening – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund – e-mail: tha@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Kano og Kajak Forbund, Idrættens Hus – e-mail: miljoudvalg@kano-kajak.dk

Dansk Ornitologisk Forening – e-mail: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, DOF Ikast-Brande – e-mail: ikast-brande@dof.dk

Energinet.dk – e-mail: ledningsinfo@energinet.dk

Friluftsrådet, lokalt – e-mail: ikast-brande@friluftsradet.dk

Friluftsrådet, landsdækkende – e-mail: lokalraad@friluftsradet.dk

Administrationen for Museum Midtjylland – e-mail: vjp@museummidtjylland.dk

God råd til etablering af en ny sø

- Etablere søen med jævnt og fladt skrånende bund og bredder, så hældningen på brinkerne ikke falder med mere end 1:3-1:8. Det giver en stor bredzone, der giver levested til flere planter og dyr.
- Undgå at fodre i eller ved søen. Fodret vil tilføre næringsstoffer til søen og føre til algeopvækst
- Etabler en 10 meter randzone omkring søen, hvor der ikke gødes, sprøjtes, dyrkes eller anden jordbearbejdning. Dette beskytter søen mod tilførsel af næringsstoffer, som kan ødelægge vandkvaliteten.
- Tag høslæt på arealet omkring søen de første år. Hvis søen er anlagt på tidligere næringsrigt omdrift jord, kan det betale sig at slå græsset og fjerne det afslåede materiale de første år. Dette udpinner jorden, og giver en mere varieret plantesammensætning omkring søen og derved øges biodiversiteten omkring søen.
- Plant ikke træer og buske nærmere end 15 meter fra søens kant, da bladnedfald i søen kan skade vandkvaliteten, når bladene skal nedbrydes, samtidig med at de tilfører vandet næring.
- Lav ikke øer i søen, da det vil fremme tilgroningen af søen.
- Udsæt ikke fugle, fisk eller krebs, da disse vil påvirke det naturligt dyreliv. Når søen bliver omfattet af § 3 i *naturbeskyttelsesloven*, må der ikke udsættes fugle, fisk eller krebs, da dette vil være i strid på § 3 i *naturbeskyttelsesloven*. Udsætningen kan desuden kræve tilladelse efter anden lovgivning.

Bemærk i øvrigt:

- At eventuelle drænrør, som dræner naboens areal, ikke må beskædiges. Ændring af drænforløb kræver en tilladelse efter *vandløbsloven*⁹.
- At hvis det opgravede materiale udspreddes på en anden matrikel, skal dette anmeldes til kommunen¹⁰.
- Der må ikke laves til- og afløb fra søen til vandløb. Dette vil kræve en tilladelse efter *vandløbsloven*. Tilløb til søen kan desuden skade søen, både ved tilførsel af både organisk og uorganisk materiale,

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 af lov om vandløb (med senere ændringer).

¹⁰ <http://www.ikast-brande.dk/selvbetjening/selvbetjeningsloesninger/jordflytning-anmeldelse>

som lægger sig på bunden, samt næringsstoffer. Dette vil forringe vandkvaliteten.